

Onderwerp

Beschikbaar stellen van middelen voor een incidentele subsidie aan TNO ten behoeve van continuering van het Rijswijk Centre for Sustainable Geo-energie

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

In 2018 is provincie Zuid-Holland een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met vier partijen (TNO, het ministerie van Economische Zaken & Klimaat (EZK), Energie Beheer Nederland (EBN) en de gemeente Rijswijk) voor de opstart van het Rijswijk Centre for Sustainable Geo-energie (RCSG). Het RCSG bevindt zich in het voormalige boorput onderzoeks- en testcentrum van Shell. Op 5 maart 2020 is het RCSG officieel geopend. TNO is (operationeel) verantwoordelijk voor het centrum.

Het RCSG is ontstaan vanuit de groeiende behoefte om de ontwikkeling van duurzame ondergrondtoepassingen, waaronder aardwarmte (ofwel geothermie) en energieopslag, te versnellen. Vergroten en optimaliseren van het aanbod aan duurzame warmte staat voorop. In het geavanceerde lab in Rijswijk zijn alle faciliteiten aanwezig om nieuwe boortechnieken en innovatieve materialen in de praktijk te kunnen testen.

Naast het ontwikkelen van het RCSG hebben de gemeente Rijswijk en de nieuwe eigenaar Kadans Science Partner van de gebouwen aan het Kessler Park de ambitie het omliggende complex mede met hulp van het RCSG te ontwikkelen tot een innovatie- en energiecampus en het creëren van nieuwe werkgelegenheid. Het RCSG is van toegevoegde waarde voor de provincie en kan zich de komende jaren ontwikkelen tot een internationaal innovatief lab voor aardwarmte.

TNO heeft op basis van de huidige ervaringen en opzet van projecten een doorkijk gemaakt naar 2024¹. In het ontwikkelperspectief is een aanvullende publieke financiering nodig van € 1,575.000,- voor de komende 3 jaar (2021-2023). Dit is nodig om van losse projecten naar een structurele programmatische aanpak te komen, waarna het RCSG zichzelf in stand kan houden.

TNO is projecttrekker. Partijen dragen het volgende bij: EZK/EBN € 1.476.000,-, provincie € 99.000,-, TNO² en gemeente Rijswijk in kind uren. Gemeente Rijswijk kan financieel niet bijdragen, maar wel in kind uren beschikbaar stellen. Gemeente is van waardevolle betekenis bij ontwikkeling van campus en voor het verbinden van bedrijven in directe omgeving aan het RCSG.

¹ Visiedocument: "Ontwikkelperspectief RCSG 2020-2023 en verder", TNO, d.d. 25 mei 2020

² TNO zet € 175.000,- per jaar aan eigen middelen in voor programma-ontwikkeling van het RCSG.

Inhoud

Maatschappelijke opgave

Provincie Zuid-Holland heeft in het Uitvoeringsprogramma Schone energie voor iedereen de ambitie uitgesproken om de duurzame warmtebronnen verder te optimaliseren. We zetten ons in voor verdere doorontwikkeling van aardwarmte. Een specialistisch innovatie en onderzoekscentrum voor aardwarmte kan een significante bijdrage gaan leveren aan het veilig en professioneel door ontwikkelen van aardwarmte in Nederland. Het innovatiecentrum/ fieldlab wordt ingezet voor bv het verbeteren waterinjectie, kostenreductie door toepassen andere materialen en ontwikkeling van innovaties als seizoensopslag. Dit kan tevens allerlei bedrijven aantrekken m.b.t. energietransitie en de relatie leggen met bedrijvigheid op gebied van warmtenet ontwikkelingen.

Ook past het innovatiecentrum/fieldlab goed binnen het Innovatieprogramma (Leef)klimaat & Energie dat de provincie samen met MRDH, TNO en InnovationQuarter ontwikkelt. Dit programma ondersteunt ondernemers om op basis van nieuwe technologieën en in samenwerking met fieldlabs, innovatieve producten te ontwikkelen die een bijdrage leveren aan het leefklimaat en de transitie naar duurzame energievoorziening in de regio. Warmte en aardwarmte is hierbij een relevant thema, voor zowel de verduurzaming van de gebouwde omgeving, de glastuinbouw, maar zeker ook voor het haven industrieel cluster.

Juridische kader en formele bevoegdheid van Provinciale Staten

Conform artikel 3, lid 5, onderdeel a van de Asv beslissen Gedeputeerde Staten uitsluitend over incidentele subsidieverleningen boven € 50.000,00 indien Provinciale Staten in een afzonderlijk besluit gelden voor de desbetreffende specifieke activiteit beschikbaar hebben gesteld of hebben ingestemd met het daartoe strekkende ontwerpsubsidiebesluit. Nadat Provinciale Staten hiermee hebben ingestemd kan het definitieve besluit over de subsidieverlening door Gedeputeerde Staten worden genomen.

Proces

Fase van het beleidsproces

Het project zit in de fase van beleidsuitvoering. Het continueren van het innovatiecentrum voor geothermie past bij de ambitie uit het Uitvoeringsprogramma Schone Energie om te komen tot optimalisatie en opschaling van duurzame warmtebronnen.

Participatie

Het RCSG zoekt actief naar en realiseert samen met partners samenwerkingsmogelijkheden binnen (en buiten) de locatie Kesslerpark. Het RCSG werkt samen met overheden, kennisinstellingen en commerciële partijen.

De partijen die het centrum hebben opgericht (Ministerie van EZK, provincie Zuid-Holland, gemeente Rijswijk, EBN en TNO) nemen deel aan de stuurgroep en zijn daarmee actief betrokken bij de invulling van de activiteiten en de richting van het centrum.

Procedure

Eerdere besluitvorming

Gedeputeerde Staten zijn op 13 november 2018 akkoord gegaan met de ondertekening van het Convenant en de Samenwerkingsovereenkomst “Open innovatiecentrum Well Technology en Warmte” voor een periode van 2 jaar. Beide stukken lopen tot en met 31 december 2020. Er wordt momenteel gewerkt aan een addendum voor het verlengen van de SOK en het Convenant met drie jaar.

Op 20 februari 2019 hebben uw Staten ingestemd met het beschikbaar stellen van middelen voor een incidentele bijdrage van € 100.000,- aan TNO voor het opstarten van het innovatiecentrum RCSG. Gedeputeerde Staten hebben op 26 februari 2019 de subsidie aan TNO verleend.

Vervolgproces

Met deze subsidie kan TNO zorgen voor het continueren van RCSG voor de periode 2021 t/m 2023, waarmee een bijdrage wordt geleverd aan de provinciale doelstellingen voor de productie van duurzame warmte. De verwachting is dat RCSG vanaf 2024 zelfvoorzienend is.

Ontwerp-Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 14 juli 2020, met het besluitnummer PZH-2020-745699812;

Gelet op artikel 105 van de Provinciewet en de artikelen 4:25 en 4:26 Algemene wet bestuursrecht en artikel 5 lid 1 van de Algemene subsidieverordening Zuid Holland 2013.

Besluiten:

In te stemmen met het voorstel van Gedeputeerde Staten om middelen beschikbaar te stellen voor het verlenen van een incidentele subsidie in 2020 van maximaal € 99.000,- aan TNO voor continuering van het Rijswijk Centre for Sustainable Geo-energy (RCSG) voor periode 2021 t/m 2023 ten laste van Ambitie 3 - Schone Energie voor iedereen.

Den Haag, 23 september 2020

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

Bijlagen:

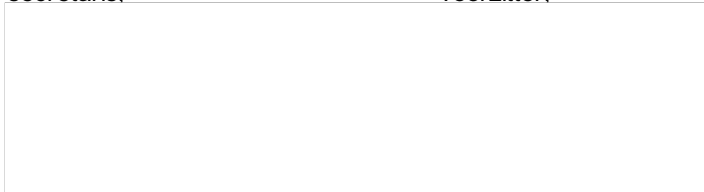
- 2020.05.25 Visie document RCSG
- Samenwerkingsovereenkomst "Open innovatiecentrum Well Technology en Warmte", d.d. 20 november 2018
- Convenant "Open innovatiecentrum Well Technology en Warmte", d.d. 20 november 2018.

Den Haag, 14 juli 2020

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

secretaris,

voorzitter,



drs. H.M.M. Koek

drs. J. Smit